

O Skale

Kázeň na 8. nedeľu po Svätej Trojici

Matúš 7,21-29: „Mnohí mi povedia v onen deň: Pane, Pane, či sme neprorokovali v Tvojom mene, a či sme nevyháňali démonov v Tvojom mene a či sme nerobili mnohé divy v Tvojom mene? A vtedy im vyhlásim: Nikdy som vás nepoznal; odíd'te odo mňa, páchatelia neprávosti! Každý, kto počúva tieto moje slová a plní ich, podobný bude múdremu mužovi, ktorý si postavil dom na skale. A prišiel príval, privalili sa rieky, strhli sa vetry, oborili sa na ten dom, ale nepadol, lebo bol na skale založený. A každý, kto počúva tieto moje slová, a neplní ich, podobný bude mužovi-bláznovi, ktorý si postavil dom na piesku. A prišiel príval, privalili sa rieky, strhli sa vetry, narazili na ten dom i padol a jeho pád bol veľký.“

Pozerať sa na blesky, ktoré sa s ohlušujúcim hrmením vpíjajú do okolitých kopcov je snád' jedným z najsilnejších ľudských zážitkov. Hľadáme pred nimi úkryt. S bázňou ich pozorujeme, teraz v lete viac než inokedy. Hoci nebezpečné, tieto búrky sú krásne oproti tým, ktoré prežívame v spoločnosti a tie, ktoré pozorujeme cez médiá. Pokojné mesto sa v dnešnej dobe dokážeme v priebehu minút zmeniť na peklo. Sú skúškom pre celú spoločnosť, ale sú ťažkou skúškou pre každého jednotlivca, pre každého z nás. Je to príval, povodeň, víchor, ktorý sa oborí na nás dom. V tú chvíľu nemá v našom živote význam nič, čo sme nemysleli vážne. Všetko odhadzujeme a podľa vlastného správania zisťujeme, čo nám vlastne ostalo. Pekné myšlienky a vzletné slová, ktoré sme doposiaľ nedokázali pretaviť na skutok, ktoré sme nazačali žiť, prestávajú v takú chvíľu fungovať. Podobné búrky môžu byť také silné, že zrazu zistíme, že niet úkrytu, že pokoj patrí minulosti. Alebo dokonca, že minulosti patrí naša nádej či dokonca viera v Boha. A ak nie priamo naša, tak nádej a viera našej sestry či brata, ktorý spolu s nami veril a dúfal, teraz veriť v Božiu lásku a dobro prestáva....

Ježiš poznal takých, ktorí mali krásne zbožné reči a snažili sa, aby to o nich všetci vedeli. Dokonca prorokovali, uzdravovali, pomáhali, a predsa ich Majster z nejakého dôvodu nazýva falošnými učiteľmi a prorokmi. Pri tomto pojme „falošní“ nám možno prídu na um rôzne kresťanské či iné sekty, iné náboženstvá, ktoré lákajú ľudí. Keď sa pozornejšie započúvame do dnešného textu, nájdeme tu trochu inú definíciu. Faloš, klamstvo, pretváрка, vytváranie pozlátka a zdania. Deliaci čiara preto nejde podľa názvov cirkví, či siekt, ale podľa čistoty či falše srdca. Falošní učitelia zvädzajú ľudí falošným zdaním zbožnosti, hovoria, čomu v skutočnosti neveria, ale čo im prináša zistk, idú za svojimi zisťnými cieľmi. Ako sa píše v 2.liste Petrovom: „Sú to tí, ktorí hovoria naduté prázdne reči, výstrednosťami telesných žiadostí lákajú ľudí, ktorí práve ušli spomedzi tých, čo žijú v blude. Sľubujú im slobodu, a sami sú otrokmi skazy; poznali Pána a Spasiteľa Ježiša Krista a ušli poškvrnám sveta, ale znovu sa pletú s

nimi a sú premožení. Splnilo sa pri nich pravdivé príslovie: Vrátil sa pes ku svojmu vývratku! a: Umyté prasa do blata! Či ako sa o nich píše v liste Júdovom: „Sú oblakmi bez vody, ktorými vietor sem-tam točí; jesennými stromami bez ovocia odumretými, vytrhnutými s koreňmi. Sú divokými morskými vlnami, ktoré vyhadzujú ako penu svoju vlastnú hanebnosť; bludnými hviezdami, pre ktoré je pripravené temno tmy na večnosť. Sú nespokojencami, ktorí reptajú na svoj údel, a pritom žijú podľa svojich žiadostí; ich ústa hovoria naduto a lichotia ľuďom za zisk. Sú to posmievači, ktorí žijú podľa svojich bezbožných žiadostí. Tí, čo vyvolávajú roztržky, ľudia telesní, ktorí nemajú ducha.“

Všetky texty o falošných učiteľoch a prorokoch sú napísané v tretej osobe, oni. Napriek tomu sa možno niektorí z nás nevyhneme vnútornému zneisteniu – nepatrím náhodou medzi nich? S hrôzou si vo svojej mysli preberáme, čo všetko sme doteraz len vyslovili, ale podľa čoho sme nekonali, koľkým sme v živote poradili niečo, čoho samy nie sme schopní. Koľkokrát sme pred Večerou Pánovou sľubovali, že si polepšíme život, ale nepodarilo sa nám to. Náš duchovný dom, úroveň nášho duchovného života, je u každého iná, niekto má krásny zámok plný viery, iní máme len malé chatrče bez okien, za ktoré sme vd'ační. Zaujímavé ale je, že Kristus v tomto texte nehodnotí našu stavbu. Nehodnotí architektúru domu, ktorý sme dokázali vybudovať, ale jej základy. Múdry muž, a samozrejme i múdra žena, si stavajú domy na skale. A postaviť dom na skale je dynamický proces. Znamená to, že človek počúva Jeho slová a plní ich. V gréčtine presnejšie povedané, že tie slová robí, uskutočňuje. Nielen, že úprimne verí a teší sa z počúvania a poznania Božieho Slova, ale dostáva to Slovo z hlavy aj do svojich rúk a nôh. Využíva vlastnú tvorivosť a buduje nové stavby, ktoré môžu poslúžiť ako úkryty nielen pre neho ale pre mnohých ďalších. Ježišove slová mení denne na realitu, a tým zároveň mení aj realitu.

Skala bola v starovekom svete dobrým útočiskom v nebezpečenstve, poskytovala ochranu a bezpečie. Skala je pevná a neprestiel'ná, možno sa za ňu schovať, prípadne do nej, ak je v nej nejaká jaskyňa. Skala je zároveň aj dôležitou a významnou prezývku Pána Boha. Vyjadruje nemennosť, spoľahlivosť, bezpečie. „Skala, ktorá nás zrodila,“ ako sa o nej píše v Mojžišovej piesni v 5. knihe Mojžišovej. Skala s veľkým S. Pohanskí bohovia mali totiž túto prezývku tiež. Ľudia, ktorí im verili, ich volali skalami. Ako vo svojej piesni pokračuje Mojžiš: „Lebo ich skala nie je ako naša Skala, kde sú ich bohovia, skala, na ktorú sa spoliehali?“ Ježiš dokonca oslovil týmto pojmom aj jedného človeka, Kéfas, čo je aramejský preklad slova skala a čo neskôr v gréčtine bolo preložené ako Petros, Peter. On bol jedným z mnohých, ktorým bolo Bohom zjavené, že Kristus je Božím synom, ktorým bol zjavený základ viery a ktorý bol dostatočne verný na to, aby sa stal

základom prvej vrstvy duchovnej stavby cirkvi. Peter, učeník, ktorého viera kolísala medzi pochybnosťami a nadšením, medzi zradou a pokáním, mal základ v Kristovi. Napriek nevere ostal Kristovi verný. A spolu s ním aj Jakub, Pavel, a ďalší muži i ženy. Namiesto piesku slávy a úspechu a vlastnej pýchy, sa Bohu otvorili pokáním, otvorenými nenamyslenými srdcami, v ktorých vďaka tomu začala rásť viera. Viera, ktorú nepestovali vlastnou silou, ale ktorej dovolili rásť skrze pokánie a radostnú výmenu s Kristom. Oni jemu odovzdávali svoje hriechy, a on ich za to dával život a spásu. Dôsledok toho je ohromný. Po takejto radostnej výmene sa totiž ich srdcia naplnili radosťou. Zvláštnym druhom radosti. Takej ktorú nezničia ani búrky života, ale naopak, ktorá sa práve vtedy ešte viac stáva pohonnou silou do milovania blížnych. A to je podstata kresťanstva. Ako to výstižne sformuloval Martin Luther: „Kristus je plný milosti a života, duša je plná hriechov a smrti. Keď sa medzi ne postaví viera, potom sa hriech a smrť stanú Kristovými a milosť a život pripadnú duši. A pretože nám Boh dal Krista z čistej lásky, aj my sme povinní z čistej lásky byť tu pre svojho blížneho svojou prácou a stávať sa jeden druhému skoro Kristom, aby sme si boli navzájom Kristami a Kristus bol v nás všetkých. Aby sme boli pravými kresťanmi.“ Aby sme stáli na Skale. *Amen.*